

**Lege nr. 21/1991
a cetăteniei române**

Legea nr. 21/1991 a fost inițial publicată în Monitorul Oficial nr. 44 din 5 aprilie 1991. Varianta de față are la bază Legea nr. 21/1991 republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 98 din 6 martie 2000, precum și modificările aduse de următoarele acte: Ordonanța de Guvern nr. 84/2001; Ordonanța de Urgență nr. 68/2002; Legea nr. 542/2002; Ordonanța de Urgență nr. 43/2003; Legea nr. 248/2003; Legea nr. 405/2003.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - Cetățenia română este legătura și apartenența unei persoane fizice la statul român. Cetățenii români sunt egali în fața legii; numai ei vor fi admisi în funcțiile publice civile și militare. Cetățenii României se bucură de protecția statului român.

Art. 2. - Modurile de dobândire și de pierdere a cetățeniei române sunt cele prevăzute în prezenta lege.

Art. 3. - Încheierea, declararea nulității, anularea sau desfacerea căsătoriei între un cetățean român și un străin nu produce efecte asupra cetățeniei soților.

CAPITOLUL II

Dobândirea cetățeniei române

Art. 4. - Cetățenia română se dobândește prin:

- a) naștere;
- b) adopție;
- c) acordare la cerere.

A. Prin naștere

Art. 5. - Copiii născuți pe teritoriul României, din părinți cetățeni români, sunt cetățeni români.

Sunt, de asemenea, cetățeni români cei care:

- a) s-au născut pe teritoriul statului român, chiar dacă numai unul dintre părinți este cetățean român;
- b) s-au născut în străinătate și ambii părinți sau numai unul dintre ei are cetățenia română.

Copilul găsit pe teritoriul statului român este considerat cetățean român, până la proba contrară, dacă nici unul dintre părinți nu este cunoscut.

B. Prin adopție

Art. 6. - Cetățenia română se dobândește de către copilul cetățean străin sau fără cetățenie prin adopție, dacă adoptatorii sunt cetățeni români, iar adoptatul nu a împlinit vârsta de 18 ani.

În cazul în care numai unul dintre adoptatori este cetățean român, cetățenia adoptatului minor va fi hotărâtă, de comun acord, de către adoptatori. În situația în care adoptatorii nu cad de acord, instanța judecătorească competentă să încuviințeze adopția va decide asupra cetățeniei minorului, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Dacă adopția se face de către o singură persoană, iar aceasta este cetățean român, minorul dobândește cetățenia adoptatorului.

Art. 7. - În cazul declarării nulității sau anulării adopției, copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani este considerat ca nu a fost niciodată cetățean român, dacă domiciliaza în străinătate sau dacă parasese țara pentru a domicilia în străinătate.

În cazul desfacerii adopției copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani pierde cetățenia română pe data desfacerii adopției, dacă acesta domiciliază în străinătate sau dacă părăsește țara pentru a domicilia în străinătate.

C. Prin acordare la cerere

Art. 8. - Cetățenia română se poate acorda, la cerere, persoanei fără cetățenie sau cetățeanului străin, dacă îndeplinește următoarele condiții:

a) s-a născut și domiciliază, la data cererii, pe teritoriul României sau, deși nu s-a născut pe acest teritoriu, domiciliază în condițiile legii pe teritoriul statului român de cel puțin 8 ani sau, în cazul în care este căsătorit și conviețuiește cu un cetățean român, de cel puțin 5 ani de la data căsătoriei;

b) dovedește, prin comportament, acțiuni și atitudine, loialitate față de statul român, nu întreprinde sau sprijină acțiuni împotriva ordinii de drept sau a securității naționale și declară că nici în trecut nu a întreprins asemenea acțiuni;

c) a împlinit vârsta de 18 ani;

d) are asigurate în România mijloace legale pentru o existență decentă, în condițiile stabilite de legislația privind regimul străinilor;

e) este cunoscut cu o bună comportare și nu a fost condamnat în țară sau în străinătate pentru o infracțiune care îl face nedemn de a fi cetățean român;

f) cunoaște limba română și posedă noțiuni elementare de cultură și civilizație românească, în măsura suficientă pentru a se integra în viața socială;

g) cunoaște prevederile Constituției României și imnul național.

Termenele prevăzute la alin. 1 lit. a) pot fi reduse până la jumătate în cazul în care solicitantul este o personalitate recunoscută pe plan internațional ori a investit în România sume care depășesc 500.000 euro.

Dacă cetățeanul străin sau persoana fără cetățenie care a solicitat să i se acorde cetățenia română se află în afara teritoriului statului român o perioadă mai mare de 6 luni în cursul unui an, anul respectiv nu se ia în calcul la stabilirea perioadei prevăzute la alin. 1 lit. a).

Art. 9. - Copilul născut din părinți cetățeni străini sau fără cetățenie și care nu a împlinit vârsta de 18 ani dobândește cetățenia română o dată cu părinții săi.

În cazul în care numai unul dintre părinți dobândește cetățenia română, părinții vor hotărî, de comun acord, cu privire la cetățenia copilului. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Copilul dobândește cetățenia română pe aceeași dată cu părintele său.

Art. 10. - Cetățenia română se poate acorda și persoanei care a pierdut această cetățenie și care cere redobândirea ei, cu păstrarea cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinește în mod corespunzător condițiile prevăzute la art. 8 alin. 1 lit. b), c), d) și e).

Dispozițiile alin. 1 se aplică în mod corespunzător și apatrizilor fosti cetățeni români.

Părinții care solicită redobândirea cetățeniei române hotărăsc și în privința cetățeniei copiilor lor minori. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținând seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vârsta de 14 ani este necesar consimțământul acestuia.

Redobândirea cetățeniei de către unul dintre soți nu are nici o consecință asupra cetățeniei celuilalt soț. Sotul cetățean străin sau fără cetățenie al persoanei care redobândește cetățenia română poate cere dobândirea cetățeniei române în condițiile prezentei legi.

Art. 10¹. - Fostii cetățeni români care înainte de data de 22 decembrie 1989 au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor, precum și descendenții acestora până la gradul II pot redobândi ori li se poate acorda cetățenia română, la cerere, cu păstrarea cetățeniei străine și stabilirea domiciliului în țară sau cu menținerea acestuia în străinătate, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8 alin. 1 lit. b), c), e) și f).

Dispozițiile art. 10 alin. 2-4 se aplică în mod corespunzător.

Art. 10². - Persoanele prevăzute la art. 10¹ care au domiciliul sau reședința în România pot depune la Ministerul Justiției o cerere de redobândire a cetățeniei române după împlinirea unui termen de 4 ani de la momentul obținerii dreptului de sedere, respectiv al stabilirii domiciliului în România.

CAPITOLUL III

Procedura acordării cetățeniei române

Art. 11. - Aprobarea cererilor de acordare ori de redobândire a cetățeniei române se face prin hotărâre a Guvernului, care apreciază, în acest sens, asupra propunerilor ministrului Justiției.

Hotărârea Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 12. - Cererea de acordare sau, după caz, de redobândire a cetățeniei române se face personal sau, în cazuri temeinic justificate, prin mandatar cu procura specială și autentică și va fi însoțită de acte care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

Fostii cetățeni români, cu domiciliul sau reședința în străinătate, care din diferite motive au pierdut cetățenia română, precum și descendenții acestora pot face cerere de redobândire a cetățeniei la misiunile diplomatice sau la oficiile consulare competente ale României.

Art. 13. - Cererea de acordare a cetățeniei române se adresează comisiei pentru constatarea condițiilor de acordare a cetățeniei, care funcționează pe lângă Ministerul Justiției.

Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României vor înainta de îndată cererile depuse acestei comisii.

Comisia, formată din 5 magistrați de la Tribunalul București, este desemnată, pe o perioadă de 4 ani, de președintele acestei instanțe.

Președintele comisiei este magistratul cu funcția cea mai mare sau, la funcții egale, magistratul cu cea mai mare vechime în funcție.

Comisia are un secretariat condus de un consilier din Ministerul Justiției, desemnat de ministru.

Art. 14. - Comisia dispune, pe cheltuielile petionarului, publicarea în extras a cererii de acordare a cetățeniei române în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

Examinarea cererii de către comisie se va putea face numai după trecerea a 30 de zile de la data publicării acesteia.

Art. 15. - În vederea soluționării cererii, comisia poate dispune:

a) invitarea petionarului pentru completarea actelor, pentru orice explicații, precum și la interviu. Neprezentarea nejustificată a acestuia la două termene consecutive atrage respingerea cererii ca nesustinută;

b) solicitarea de relații de la orice autorități;

c) citarea oricărei persoane care ar putea da informații folositoare.

Art. 16. - Autoritățile publice care dețin date sau informații din care rezultă ca solicitantul nu întrunește condițiile legale pentru acordarea cetățeniei sunt obligate să le comunice comisiei.

Orice persoană poate face întâmpinare la comisia prevăzută la art. 13, cu privire la cererea de obținere a cetățeniei române, în cazul prevăzut la alin. 1.

Art. 17. - După examinarea cererii comisia va întocmi un raport pe care îl va înainta, împreună cu cererea de acordare a cetățeniei române, ministrului Justiției.

În raport se va menționa, în mod obligatoriu, dacă sunt sau nu sunt întrunite condițiile legale pentru acordarea cetățeniei.

Art. 18. - Pe baza raportului comisiei, ministrul Justiției va prezenta Guvernului proiectul de hotărâre pentru acordarea cetățeniei române ori, după caz, pentru redobândirea cetățeniei române.

În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege pentru acordarea ori redobândirea cetățeniei, comisia, prin încheiere motivată, dispune respingerea cererii.

Încheierea de respingere poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel București, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

O nouă cerere de acordare a cetățeniei române se poate depune după 6 luni de la respingerea cererii anterioare.

Art. 19. - Persoana careia i se acordă cetățenia română, potrivit art. 8, 10 și 10¹, cu stabilirea domiciliului în țară, depune în termen de 6 luni, în fața ministrului Justiției sau a secretarului de stat delegat anume în acest scop, jurământul de credință față de România.

Jurământul are următorul conținut: «Jur să fiu devotat patriei și poporului român, să apar drepturile și interesele naționale, să respect Constituția și legile României.»

Persoana care a obținut cetățenia română în condițiile prevăzute la art. 10 și 10¹, cu menținerea domiciliului în străinătate, va depune jurământul de credință în fața șefului misiunii diplomatice sau al oficiului consular al României din țară în care domiciliază, în termenul prevăzut la alin. 1.

Art. 20. - Cetățenia română se dobândește pe data depunerii jurământului de credință.

După depunerea jurământului, ministrul Justiției ori șeful misiunii diplomatice sau al oficiului consular va elibera persoanei careia i s-a acordat cetățenia română un certificat constatator pe care se aplică fotografia

titularului. În situația în care copiii minori dobândesc cetățenia română împreună cu părinții, aceștia vor fi înscrși în certificatul constatator.

Nedepunerea jurământului de credință față de România, în termenul prevăzut la art. 19 alin. 1, din vina persoanei careia i s-a acordat cetățenia română atrage încetarea efectelor hotărârii Guvernului de acordare a cetățeniei române față de persoana în cauză.

Constatarea încetării efectelor hotărârii Guvernului de acordare a cetățeniei române față de persoanele care nu au depus jurământul în condițiile legii se face de ministrul Justiției sau, după caz, de șeful misiunii diplomatice ori al oficiului consular.

Constatarea prevăzută la alin. 4, întocmită de șeful misiunii diplomatice ori al oficiului consular, se comunică, în copie, Ministerului Justiției, în termen de 10 zile de la întocmire.

CAPITOLUL IV

Dovada cetățeniei române

Art. 21. - Dovada cetățeniei române se face cu buletinul de identitate sau, după caz, cu cartea de identitate, pasaportul ori cu certificatul prevăzut la art. 20 alin. 2.

Cetățenia copilului până la vârsta de 14 ani se dovedește cu certificatul sau de naștere, însoțit de buletinul ori cartea de identitate, după caz, sau pasaportul oricărui dintre părinți.

În cazul în care copilul este înscris în buletinul sau în cartea de identitate, după caz, ori în pasaportul unuia dintre părinți, dovada cetățeniei se face cu oricare dintre aceste acte.

Dacă dovada cetățeniei copilului până la vârsta de 14 ani nu se poate face în condițiile alineatului precedent, dovada se va putea face cu certificatul eliberat de organele de evidență a populației.

Dovada cetățeniei copiilor găsiți se face, până la vârsta de 14 ani, cu certificatul de naștere.

Art. 22. - În caz de nevoie misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României eliberează, la cerere, dovezi de cetățenie pentru cetățenii români aflați în străinătate.

CAPITOLUL V

Pierderea cetățeniei române

Art. 23. - Cetățenia română se pierde prin:

- a) retragerea cetățeniei române;
- b) aprobarea renunțării la cetățenia română;
- c) în alte cazuri prevăzute de lege.

A. Prin retragerea cetățeniei române

Art. 24. - Cetățenia română se poate retrage persoanei care:

a) aflată în străinătate, săvârșește fapte deosebit de grave prin care vătămează interesele statului român sau lezează prestigiul României;

b) aflată în străinătate, se înrolează în forțele armate ale unui stat cu care România a rupt relațiile diplomatice sau cu care este în stare de război;

c) a obținut cetățenia română prin mijloace frauduloase.

d) este cunoscută ca având legături cu grupuri teroriste sau le-a sprijinit, sub orice formă, ori a săvârșit alte fapte care pun în pericol siguranța națională.

Cetățenia română nu poate fi retrasă persoanei care a dobândit-o prin naștere.

Art. 25. - Retragerea cetățeniei române nu produce efecte asupra cetățeniei sotului sau copiilor persoanei careia i s-a retras cetățenia.

B. Prin aprobarea renunțării la cetățenia română

Art. 26. - Pentru motive temeinice se poate aproba renunțarea la cetățenia română persoanei care a împlinit vârsta de 18 ani și care:

a) nu este învinuită sau inculpată într-o cauză penală ori nu are de executat o pedeapsă penală;

b) nu este urmărită pentru debite către stat, persoane fizice sau juridice din țară sau, având astfel de debite, le achită ori prezintă garanții corespunzătoare pentru achitarea lor;

c) a dobândit ori a solicitat și are asigurarea că va dobândi o altă cetățenie.

Art. 27. - Pierderea cetăteniei române prin aprobarea renunțării nu produce nici un efect asupra cetăteniei sotului sau copiilor minori.

Cu toate acestea, în cazul în care ambii părinți obțin aprobarea renunțării la cetătenia română, iar copilul minor se află împreună cu ei în străinătate ori părăsește împreună cu ei țara, minorul pierde cetătenia română o dată cu părinții săi, iar dacă aceștia au pierdut cetătenia română la date diferite, pe ultima dintre aceste date. Copilul minor care, pentru a-și face domiciliul în străinătate, părăsește țara după ce ambii părinți au pierdut cetătenia română pierde cetătenia română pe data plecării sale din țară.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și în cazul în care numai unul dintre părinți este cunoscut sau este în viață.

Copilul minor, încredințat prin hotărâre judecătorească părintelui care are domiciliul în străinătate și care renunță la cetătenie, pierde cetătenia română pe aceeași dată cu părintele caruia i-a fost încredințat și la care locuiește, cu condiția obținerii acordului celui alt părinte, cetățean român.

În situațiile prevăzute la alin. 2, 3 și 4 copilului care a împlinit vârsta de 14 ani i se cere consimțământul

C. Alte cazuri de pierdere a cetăteniei române

Art. 28. - Copilul minor, cetățean român, adoptat de un cetățean străin, pierde cetătenia română, dacă, la cererea adoptatorului sau, după caz, a adoptatorilor, dobândește cetătenia acestora în condițiile prevăzute de legea străină. Minorului care a împlinit vârsta de 14 ani i se cere consimțământul.

Data pierderii cetăteniei române în condițiile alin. 1 este data dobândirii de către minor a cetăteniei adoptatorului.

În cazul declarării nulității sau anulării adopției, copilul care nu a împlinit vârsta de 18 ani este considerat ca nu a pierdut niciodată cetătenia română.

Art. 29. - În situația prevăzută la art. 5 alin. 3 copilul găsit pierde cetătenia română, dacă până la împlinirea vârstei de 18 ani i s-a stabilit filiația față de ambii părinți, iar aceștia sunt cetățeni străini.

Cetătenia română se pierde și în cazul în care filiația s-a stabilit numai față de un părinte cetățean străin, celălalt părinte rămânând necunoscut.

Data pierderii cetăteniei române în condițiile alin. 1 și 2 este data stabilirii filiației copilului.

CAPITOLUL VI

Procedura retragerii cetăteniei române și aprobării renunțării la cetătenia română

Art. 30. - Guvernul României dispune prin hotărâre retragerea cetăteniei române sau, după caz, aprobarea renunțării la cetătenia română, apreciind asupra propunerii ministrului Justiției, făcută potrivit procedurii prevăzute la art. 13-18.

Art. 31. - Orice autoritate sau persoană care are cunoștința de existența unui motiv pentru retragerea cetăteniei române poate sesiza, în scris, comisia de pe lângă Ministerul Justiției, având obligația să producă dovezile de care dispune.

Comisia sesizată poate cere date sau informații de la orice autoritate sau persoană care are cunoștința despre existența situației prevăzute la art. 24.

Art. 32. - Cererea de renunțare la cetătenia română se face personal sau prin mandat cu procură specială și autentică și se depune la comisia care funcționează pe lângă Ministerul Justiției, care va proceda potrivit prevederilor art. 13-18.

Cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate pot depune cererile de renunțare la cetătenia română la misiunile diplomatice ori la oficiile consulare ale României din țară în care locuiesc.

Art. 33. - Data pierderii cetăteniei române prin retragere sau prin aprobarea renunțării la aceasta este data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului.

Dovada renunțării la cetătenia română se face cu adeverință eliberată de secretariatul comisiei care funcționează pe lângă Ministerul Justiției, pentru persoanele cu domiciliul în România, ori de misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale României, pentru persoanele cu domiciliul în străinătate.

CAPITOLUL VII

Dispozitii finale si tranzitorii

Art. 34. - Sunt si ramân cetateni români persoanele care au dobândit si au pastrat aceasta cetatenie potrivit legislatiei anterioare.

Art. 35. - Abrogat.

Art. 36. - Cererile privind acordarea cetateniei române si aprobarea renuntarii la cetatenia româna sunt supuse unei taxe prevazute de lege.

Prin derogare de la prevederile alin. 1, redobândirea cetateniei române potrivit art. 10 alin. 2 si art. 10¹ este scutita de plata taxelor prevazute de lege.

Art. 37. - Persoanele carora li s-a acordat cetatenia româna, potrivit legii, au toate drepturile si libertatile, precum si obligatiile prevazute prin Constitutie si prin legile tarii pentru cetatenii români.

Art. 37¹. - Persoanele prevazute la art. 10¹ care au redobândit cetatenia româna cu stabilirea domiciliului în România sau care si-au stabilit ulterior domiciliul în România nu vor putea exercita dreptul la libera circulatie în baza pasaportului emis de autoritatile române pentru a calatori în alte state decât statul de origine timp de 4 ani de la data stabilirii, respectiv a schimbarii domiciliului.

Ministerul de Interne poate acorda dispensa pentru exercitarea dreptului la libera circulatie, prin derogare de la prevederile alin. 1, în urmatoarele situatii:

- a) reîntregirea familiei sau vizitarea sotului ori a unei rude pâna la gradul II inclusiv;
- b) vizitarea unei rude pâna la gradul IV grav bolnave;
- c) realizarea unei interventii medicale în lipsa careia sanatatea persoanei ar fi în pericol;
- d) efectuarea unui stagiului de perfectionare sau ca urmare a obtinerii unei burse;
- e) deplasari determinate de natura ocupatiei exercitate în România.

Art. 38. - Cetatenia româna cu titlu de "cetatenie de onoare" se poate acorda unor straini pentru servicii deosebite aduse tarii si natiunii române, la propunerea Guvernului, fara nici o alta formalitate, de catre Parlamentul României.

Persoanele care au dobândit cetatenia de onoare se bucura de toate drepturile civile si politice recunoscute cetatenilor români, cu exceptia dreptului de a alege si de a fi ales si de a ocupa o functie publica.

Art. 39. - Pentru situatiile în care se cere consimtamântul celui alt parinte sau al minorului care a împlinit vârsta de 14 ani, acesta trebuie facut în forma unei declaratii autentice date în fata notarului public sau, în strainatate, la misiunile diplomatice ori oficiile consulare ale României.

Art. 40. - Prezenta lege intra în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României*).

Cererile aflate în curs de solutionare la data intrarii în vigoare a prezentei legi se vor rezolva în conformitate cu prevederile acesteia. Conditiiile de dobândire a cetateniei române ramân supuse reglementarilor în vigoare la data depunerii cererii.

Art. 41. - Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga Legea nr. 24/1971 - Legea cetateniei române, Decretul-lege nr. 137/1990 privind unele dispozitii referitoare la cetatenia româna, prevederile art. 3 si ale art. 8 din Decretul-lege nr. 7/1989 privind repatrierea cetatenilor români si a fostilor cetateni români, precum si orice alte dispozitii contrare prevederilor prezentei legi.

Actul a intrat în vigoare la 5 mai 1991.

Ultimul act de modificare a legii cetateniei a intrat în vigoare la 15 octombrie 2003.